

HITLER IS SPRINGLEVEND

Muziektheater: 't Arsenaal en Braakland/Zhebuilding leveren straf docudrama met 'Hitler is dood' (****)

Hoever draagt de verantwoordelijkheid van het individu? Wat is zijn aandeel in het Kwaad? Regisseur en schrijver Stijn Devillé van muziektheater Braakland/Zhebuilding is er al vele jaren door gefascineerd. - Door Liv Laveyne -

Eerder toonde Devillé's fascinatie zich ook al in voorstellingen als 'Dissection d'un homme armé' (over de moord op de para's in Rwanda, de aanslag op Lahaut en een broedermoord tijdens de Eerste Wereldoorlog) of 'Immaculata' (over een schietpartij in een school). Wanneer ben je verantwoordelijk? Als er daadwerkelijk bloed aan je handen kleeft en modder aan je laarzen? Als je de opdracht geeft? Als je vanop de zijlijn stilzwijgend toekijkt? Als je de andere kant op kijkt? *Wir haben es nicht gewusst.*

Neurenberg

Dat Devillé ooit zou uitkomen bij de processen van Neurenberg is dan ook geen toeval. Voor 'Hitler is dood', een coproductie met het Mechelse 't Arsenaal, grasduinde hij in de vele documenten over deze strafprocessen die na Wereldoorlog II in de Duitse stad Neurenberg werden gehouden. Hij destilleerde daaruit een tekst waarin hij focust op enkele nazikopstukken en stromannen en hun aandeel in de gruwel.

Voetballers in kostuum met een rugnummer opgenaaid, zo zien er eruit. Pionnen in een spel maar van *teamplay* is nog weinig sprake. Iedereen is erop beducht zijn eigen hachje/ego te redden. Met rugnummer 1: Hitlers rechterhand Göring (briljant vertolkt door Rik Van Uffelen): bedachtzaam, ijdel ook, blij dat hij de grote man is nu Hitler van het toneel verdwenen is. Daarnaast: de creatieve maar alle kanten op slaande geest van architect Speer (Kris Cuppens), de dolgedraaide ex-minister van buitenlandse zaken von Ribbentrop (Jos Geens), de 'ik was mijn handne in onschuld' zakenman Schacht (Warre Borgmans) of de 'omwille van het vaderland' voormalig kanselier von Papen (Dirk Buyse).

De eerste helft van de voorstelling bestaat uit monologen en laat het publiek kennismaken met deze figuren tijdens hun verhoor door de aanklagers Jackson (Maarten Ketels) en West (Pieter Genard). In deel twee volgt het eigenlijke proces en de tussentijdse meer emotioneel getinte gesprekken met derden die 'het' willen begrijpen. "Jodendeportaties? Mogen de negers al bij jullie op dezelfde bank in de bus zitten?" vraagt Göring, knibbelend op een *cookie*, aan zijn Amerikaanse dokter (Janne Desmet).

Sober tijdsdocument van alle tijden

Hitler mag dan wel dood zijn, Devillé laat niet na om in zijn tekst ook te verwijzen naar de verantwoordelijkheid van de geallieerden en tussen de regels door ook naar de situatie vandaag. Bestaat dat wel een eerlijk oorlogstribunaal of is het louter een verhaal met per definitie de overwonnenen als de beschuldigde en de overwinnaar de aanklager? Is het verloop van de geschiedenis, en de bijhorende schuld en boete, niet altijd een dubbeltje op zijn kant?

'Hitler is dood' laat deze vragen opwellen zonder te overdramatiseren. Met een sobere encenering, bestaande uit een houten staketsel van waarop muzikanten Rudy Trouvé, Geert Waegeman en Gerrit Valckenaers een soundscore leggen over deze bijna documentaireachtige voorstelling. De acteurscast, een mix van jong en oud, vult elkaar sluitend aan. Alsook de combinatie van klassiek verteltheater met broeierige concert zoals de heftige bijna rapbattle tussen Speer en Göring.

Wordt een oorlog eigenlijk ooit door iemand gewonnen? De muziek verliest zich bij gebrek aan een eenduidig antwoord in *distortion*. Hitler is dood, maar de menselijke (ont)aard(ing)

blijft springlevend. In vele gezichten. Of het nu is uit idealisme, ijdelheid, machtwellust, lafhartigheid, geldgewin of simpelweg blind geloof. Onder die *Wissenschaft* komen we niet uit.

Tot en met 30 mei op tournee. www.tarsenaal.be